

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at optage forhandlinger med den danske stat med henblik på, at der skabes fremtidig mulighed for at indgå en aftale med FN om modtagelse af kvoteflygtninge til Grønland.
(Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Løsgænger)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

1. behandling

Jeg takker Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen for beslutningsforslaget. Som forslagsstiller er inde på, er dette et område, som er kompliceret på mange måder.

Jeg vil derfor gerne starte med at sige, at jeg finder begrundelsen for forslaget prisværdig. Vi har det på mange måder godt i vores trygge land, til trods for at også vi har vores udfordringer. Ingen kan se medierne rapporter om flygtningestrømmene i Europa uden at blive påvirkede og tænke: "Kan vi yde et bidrag her?".

Grønland har, på baggrund af selvstyret, en særlig stilling i Rigsfællesskabet når det kommer til forvaltningen af udlændingeloven. Forslaget, som Naaja Nathanielsen stiller, berører en lang række forhold i forbindelse med denne lov, som er komplicerede at udrede.

Jeg skal forsøge at gøre det kort. Den primære regulering på flygtningeområdet er den danske udlændingelov, *Lovbekendtgørelse nr. 1021 af 19. september 2014*, mens integrationsloven, *Lovbekendtgørelse nr. 1094 af 7. oktober 2014*, omhandler den praktiske håndtering af flygtninge. Den anordning, som sætter udlændingeloven i kraft for Grønland, *Anordning nr. 150 af 23. februar 2001 om ikrafttræden for Grønland af udlændingeloven* er baseret på den i 2001 gældende udlændingelov i Danmark.

Der er ikke foretaget løbende ændringer af anordningen for Grønland siden dennes ikrafttrædelse i 2001, heller ikke sket i takt med at den danske udlændingelovgivning er blevet ændret og strammet.

Det betyder, at lovgivningen i Grønland på væsentlige punkter er anderledes end den nugældende danske udlændingelov. Den danske udlændingelov er dels strammere, dels langt mere detaljeret end den version, som gælder for Grønland.

Muligheden for opnåelse af flygtningestatus i Danmark er reguleret i udlændingelovens §§ 7 og 8. Det fremgår af disse bestemmelser, at en flygtning kan opnå flere forskellige statusser, såkaldt konventionsstatus, beskyttelsesstatus eller midlertidig beskyttelsesstatus. Derudover kan en flytning få ophold i Danmark som såkaldt kvoteflytning eller ved en humanitær opholdstilladelse.

Udover udlændingeanordningen er der kun meget lidt regulering af flygtninge- og integrationsområdet i Grønland. Mit departement er sidste forår på samlingen blevet bedt om at se på muligheden og behovet for at indføre en integrationslov, og det arbejde er i gang.

Den danske integrationslov er ikke sat i kraft for Grønland, og forholdene, der er regulerede i integrationsloven, er som udgangspunkt uregulerede i Grønland. Bl.a. er det den danske integrationslov som fastsætter hvilken hjælp til etablering i det nye land, man skal tilbyde, og den fastsætter også den økonomiske kompensation som tildeles kommunerne, som modtager flygtninge. Men loven gælder ikke for Grønland, som derfor ikke har en ramme at hjælpe flygtningene indenfor, og vi kan heller ikke få tildelt kompensation for de udgifter, der er forbundet med flygtninges ophold.

Konventionsflygtninge

Efter Grønlands udlændingeanordnings § 7, stk. 1, kan der gives opholdstilladelse i Grønland til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

En flygtning kan således, som forslagsstiller nævner, også efter de grønlandske regler opnå status som konventionsflygtning i Grønland i henhold til flygtningekonventionen, som gives, hvis flygtningen er forfulgt på grund af race, religion, nationalitet, socialt tilhørsforhold eller politiske holdninger, og dermed opfylder betingelserne for flygtningebegrebet i flygtningekonventionen.

I praksis sker der det, at konventionsflygtninge fordeles i de danske kommuner på baggrund af den danske integrationslov, som ikke er gældende for Grønland. Vi har altså i dag ikke lovhjemmel til at *håndtere* konventionsflygtninge, på trods af, at vi har lovhjemmel til at *modtage* dem.

Kvoteflygtninge

Det samme forhold gælder Kvoteflygtninge, som beskrives i udlændingeanordnings § 8. Grønland kan, som led i en aftale med De Forende Nationers Højkommissær for Flygtninge eller lignende international aftale, modtage kvoteflygtninge.

Rettigheder og pligter, samt fordelingen med hensyn til bosætning og introduktionsprogram m.m. af disse flygtninge hviler igen på den danske integrationslov, som ikke er gældende for Grønland.

Der er flere sådanne skismaer i den lovgivning, som gælder på udlændingområdet, mellem Grønland og Danmark. Vi har i departementet fået lavet en grundig analyse af disse problemstillinger, og en længere udlægning kan læses i ”Udlændingeredegørelsen 2016” som omdeles på denne samling.

Jeg anser det for vigtigt, at den eventuelle fremtidige modtagelse af sårbare mennesker, som kommer fra voldsomme oplevelser, foregår i trygge og gennemarbejdede rammer, og at den nødvendige lovgivning er på plads.

Derfor har vi, som en del af det pågående arbejde med hjemtagelsen af udlændingeområdet og grænsekontrollen, allerede fået udarbejdet et notat fra den danske stat, som gennemgår de problemstillinger, der skal kigges igennem, også med henblik på flygtningeområdet.

I den forbindelse mener jeg, at det er hensigtsmæssigt, at den allerede igangsatte hjemtagelsesproces på området, som inkluderer at fastlægge retsgrundlaget for modtagelse af flygtninge i Grønland, får den nødvendige ro i arbejdsprocessen. Der er mange forhold som skal udredes, før Grønland er parat til at modtage flygtninge. Det er vi som sagt allerede i gang med at gøre.

Jeg indstiller derfor til, at beslutningsforslaget om at Naalakkersuisut skal pålægges at optage forhandlinger med den danske stat med henblik på indgå en aftale med FN om modtagelse af kvoteflygtninge til Grønland, forkastes.